

DANMARKS JÆGERFORBUND

Bilag til jagtlejekontrakt

SAMTALEGUIDE

Forord

Der er rigtig mange eksempler på, at der ikke har været den rigtige forventningsafstemning mellem en udlejer og en lejer, når man indgår en jagtlejeaftale, dette kan ofte medføre en misfortolkning af kontrakten og dermed unødige uoverensstemmelser.

Det må derfor være i alles interesse at man sætter sig sammen inden lejemålets indgåelse og får drøftet det kommende samarbejde for at få skabt en gensidig forståelse, samt at få skrevet så mange som mulige ting ind i kontrakten, og dermed forebygge nogle misforståelser.

§ 1 stk. 2:

Fredede områder. Husk at det ikke er tilladt at lave tilstandsændringer i områder beskyttet af Naturbeskyttelsesloven. Det vil blandt andet sige, at søer ikke må renses op uden tilladelse fra kommunen, at der ikke må etableres vildtagre i enge og overdrev.

Det betragtes som en tilstandsændring at opstarte fodring og udsætning af ænder i vandhuller, hvor dette ikke har været praktiseret siden før Naturbeskyttelseslovens ikrafttræden i 1992. Sten- og jorddiger er ofte beskyttet af Museumlovens § 29.

På miljøportalen kan man finde oplysninger om fredet natur, fredede sten- og jorddiger, beskyttede vandløb med mere. <https://arealinformation.miljoportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>

§3 stk. 1:

Forsvarlig jagt, er et flydende begreb, som både kan dække over det lovgivningsmæssige, og det etiske, derfor vil det være en god ide at vedlægge både Vildtforvaltningsrådets jagtetiske regler, samt de etiske regler for jagt på større hjortevildt til kontrakten. Specielt jagtintensiteten kan ofte give gnidninger/misforståelser, så selvom jagttiderne på visse vildtarter er udvidet er det ikke ensbetydende med at man bare kan øge antallet af jagter.

Man bør ligeledes være opmærksom på, at der er mange bekendtgørelser som påvirker jagtudøvelsen, her tænkes bl.a. på reglerne om biotopplaner, regler om krydsoverensstemmelse, regler for uddannelse af dem der er ansvarlige for en evt. udsætning, regler for indberetning af udsætning, regler for registrering af udsætningssteder, regler for færdsel og skiltning, reguleringstilladelser m.v. I visse af disse situationer, er det ejer/bruger der er ansvarlig for disse indberetninger, hvilket kan få store konsekvenser ved forsømmelse. Alle disse regler ændres og justeres jævnligt, så det er derfor væsentligt at man har ALLE de sidst opdaterede regler med, når man drøfter et kommende samarbejde.

§4:

Lejeperioden er en følelsessag, da der kan være mange bevæggrunde for både lange og korte lejeperioder, Der skal nok være en passus, hvor både lejer og udlejer kan komme ud af kontrakten, inden for en kortere periode, hvis det viser sig at kemien ikke passer sammen. Men generelt bør et jagtlejemål være af længere varighed, det motiverer lejere til at passe på vildtet, da man kan se et formål med en god og stærk vildtbestand fremadrettet.

Det samme gælder lysten til at investere kræfter og penge i naturplejen, jo længere lejemål, jo mere glæde af investeringerne. Det fratager dog ikke udlejers ansvar for at holde det udlejede areal i en god

stand, så der til stadighed er basis for en god vildtbestand. Det er med jagtudlejning som med meget andet, nemlig at kvalitet og pris altid skal følges ad, ellers kan det hurtigt give problemer.

Lovgivningen åbner op for en kontraktperiode på 30 år. Det er dog meget vanskeligt at forudsige hvordan tingene ser ud tredive år frem i tiden, så kortere lejemål er absolut det mest anvendte, med mindre der er specielle forhold, der taler for 30 år. 5 års kontrakter må anses som værende et absolut minimum, og skal man som lejer have en langsigtet plan med lejemålet kan 10 års kontrakter absolut anbefales.

§7

Antallet af deltager afhænger i første omgang af jagtformen. Enkeltmandsjagt i form af pürsch- og anstandsagt drives på hjortevildt og undertiden også som trækjagt på duer, krager, ænder og gæs. Selskabsjagter i form af tryk- og drivjagt på hjortevildt og driv- og klapjagt på småvildt.

Jagt består for jægere af en social og rekreativ komponent og selve nedlæggelsen af byttet. Jagt i en hver form har en påvirkning af vildtet. Denne påvirkning af vildtet er afgørende for vildtets adfærd. Det betyder noget for muligheden for at nedlægge vildt og det er afgørende for en evt. skadepåvirkning på ejendommen.

På ejendomme hvor hjortevildt forvolder skader på jordbruget bør udlejer overveje et betinge sig effektivitet i selskabsjagterne. Dette opnås ved at sikre et stort udbytte på få jagter. Dette betyder et stort antal jægere på arealet når der drives jagt. Endvidere bør disse jagter koordineres med naboerne, så den fælles bestand af det større hjortevildt forstyrres mindst muligt, men med et så stort udtag som muligt.

§8

Jagtlejen aftales traditionelt som prisen for at jægerne har mulighed for at udnytte jagtretten på et areal. Herigennem giver jagtens værdi for ejendommen. Nogle vildtarter (hjortevildt) har på ejendomsniveau også en åbenlys omkostningsside. Derfor kan du som jagtudlejer overveje om du vil gøre brug af andre økonomiske incitamenter til at sikre ejendommens ønsker med jagtudlejning.

Et eksempel: På en ejendom hvor kronvildt forvolder skade på markafgrøder, kan et økonomisk incitament være at for hver kalv der nedlægges gives reduktion i jagtlejen. Mekanismen kan yderligere forstærkes ved at der for hver hjort som nedlægges skal betales en afgift. Dette vil motivere jægerne til at have en jagtpraksis som er medvirkende til at reducere skaderne.

§9 Stk. 2

Foranstaltninger på jagtarealet dækker over bredt spektrum af tiltag, både fra udlejers og lejers side. En ting, der til stadighed giver gnidninger og uvenskaber, er opsætningen af tårne og stiger, her er det væsentligt, at man altid overholder reglerne for der igennem at bibeholde et godt naboskab.

Det er almindelig kendt at opsætning af såkaldte observationsstiger og tårne ikke skal overholde jagtlovgivningens regler for tårne og stiger, her skal man dog være opmærksom på at ethvert bygningsværk (tårne) udenfor skov kræver en kommunal byggetilladelse og det er ejerens ansvar.

Skellet mellem et udsigtstårn/stige og dem der anvendes til jagt, er om der befinder sig et skydevåben det pågældende sted (IKKE OM DER AFGIVES SKUD). Man bør ligeledes sætte sig ind i skovlovens definition af skov, samt dispensationsreglen for afstandskravet til naboskel, hvor det er grundejerne der skal lave den skriftlige aftale (IKKE JAGTLEJERE).

Det kan endvidere være relevant at aftale hvilke genstande som ejer tillader opstillet eller ophængt. Her kan nævnes f.eks. fodertønder: farve, udformning og er der nogle steder disse ikke ønskes opstillet? Udsætningsvolierer og hegn i forbindelse med udsætning: er den ønsket, placering, udformning, materialer, skal denne nedtages i forbindelse med lejens ophør?

Vandtrug, fodertårne, ophængning af skræmmemidler, hvornår skal det være pillet ned eller samlet ind? Generelt er det under dette punkt relevant at tage en drøftelse med jagtlejer om hvilken tilstand man som ejer ønsker at terrænet fremstår i både under og efter lejeperioden.

Overvej om du accepterer opsætning af ducktubes.

§10

Vildtbestande og pleje/forbedring. Ud over at aftale hvor mange stykker fjervildt der må sættes ud og af hvilke type, kan det også være relevant at aftale om ejer har præference for dansk vs. udenlandsk opdrættet fjervildt.

Findes der allerede vilde agerhøns på ejendommen, kan du overveje om du ønsker at der udsættes agerhøns. Det anbefales at undlade at udsætte agerhøns hvis der findes mere end 2 par agerhøns pr. 100 ha inden for et areal på 400 ha.

Vær opmærksom på at det kun er tilladt at udsætte agerhøns af typen *Perdix perdix*, fasaner af typen *Phasianus colchicus* og gråænder. Det er derfor f.eks. ikke tilladt at udsætte kongefasaner eller rødbenede agerhøns.

I forbindelse med udsætning af fjervildt, har det siden 2018 været lovpligtigt at indberette udsætning, uanset størrelse, til Miljøstyrelsen. Som ejer bør man overveje om man ønsker at modtage kvittering for indberetning af det udsatte vildt. Indberetningen sker her: <https://mst.dk/friluftsliv/jagt/udsætning-og-indfangning/indberetning-for-udsætning-af-fasan-agerhoene-og-graaand/>

Vejledning til indberetning findes her: <https://www.jaegerforbundet.dk/media/15172/indberet-din-uds%C3%A6tning.pdf>

Ud over den digitale indberetning, er man som udsætter også forpligtiget til at føre optegnelse over udsætning, med angivelse af tid, sted og mængde. Udsætningspladserne indtegnes på et kort. Dette materiale skal opbevares i 2 år, og skal på forlangende forevises repræsentanter fra Fødevarestyrelsen. Dette ville også være relevant for ejer at modtage en kopi af. Skabelon findes her: <https://www.jaegerforbundet.dk/media/10968/skema-til-optegnelser-over-uds%C3%A6tningen2.pdf>

Som ejer skal du også være opmærksom på, at gråænder til udsætning skal ledsages af et dokument som godtgør at de stammer fra en besætning som er testet fri for Aviaer Influenza. Udsættes importeret udenlandsk vildt, skal de ledsages af transportdokumenter, som angiver ejendommen hvor udsætningen skal finde sted, som modtageradresse.

Ønskes en udsætning af mere end 100 fasaner eller agerhøns eller mere end 1 pr. ha. Skal der udarbejdes en biotopplan for ejendommen. Med en biotopplan vil det være muligt at udsætte 7 fasaner pr. ha eller 4 agerhøns pr. ha. For ejendomme som har anmeldt biotopplan i 2 foregående og sammenhængende år, er det muligt, mod at lave en overbygning til den eksisterende biotopplan på 10-50 point, som skal opretholdes i 5 år at udsætte 8-12 fasaner pr. ha.

Biotopplanen anmeldes til Miljøstyrelse hvert år inden den 1. maj her: <https://mst.dk/friluftsliv/jagt/udsætning-og-indfangning/biotopplaner/>

Biotopplantiltag skal være anlagt inden den 1. juni. Læs mere om biotopplaner her: <https://mst.dk/media/147608/2018-vejledning-om-udarbejdelse-af-biotopplaner-og-udsætning-af-fasaner-og-agerhoens2.pdf> eller her: <https://www.jaegerforbundet.dk/vildt-og-natur/natur-og-vildtpleje/bestandpleje/udsætning/biotopplaner/>

Vær opmærksom på, at ejendomme som har anmeldt biotopplan, ikke må regulere rævehvalpe i perioden 1/7-31/8.

Drøft gerne anlæg af vildtagre og biotopplantiltag, samt pleje af træ- og busk bevoksning i forbindelse med jagtkontraktens indgåelse.

- Er det afgrøder eller sorter som man som ejer ikke ønsker på sin ejendom f.eks. pga. risiko for krydsbestøvning i frøgræs.
- Hvor mange vildtagre/biotopplan tiltag osv. er der behov for.

- Er der specielle ønsker til placering.
- Må der fældes/forynges i træ- og buskbevoksninger.

Vær opmærksom på, at biotopplanernes formål er at understøtte vilde bestande og deres levesteder, hvorfor der kan være behov for, at der udover biotopplantiltag og generelle vildtplejetiltag også anlægges mere jagttekniske tiltag.

Overvej om der er vildtarter på ejendomme som skal sikres særlig opmærksomhed, f.eks. hare eller vadefugle.

Danmarks Jægerforbunds politiske målsætning for udsætning er:

- At der altid anvendes opdrætsmetoder, der fremmer og stimulerer naturlig adfærd, og fjervildt produceres så lokalt som overhovedet muligt. Den danske bekendtgørelse om opdræt er ganske omfattende og praksisnært indrettet for at opdrætte nogle udsætningsklare fugle, der med udgangspunkt i et beriget miljø har haft mulighed for at udvikle deres naturlige instinkter og dermed sikre dem en ukompliceret overgang til det fri.
- At der ikke sker udsætning af agerhøns på terræner, hvor bestandene er over 2 par. pr. 100 ha i et område på mindst 400 ha.
- At udsætning af ænder sker på en måde, der ikke betyder ændringer af det omgivende miljø.
- At der sker eller er sket de nødvendige biotopforbedringer inden nogen form for udsætning og dermed fremme forståelsen for sammenhængen mellem terræn og bæreevne.
- At mindre udsætninger af fjervildt sker ved naturnære metoder - gerne ved brug af skrukhøns eller forældrefugle for prægning af naturlig adfærd, når det gælder hønsefugle.
- At udsætning af fasanekyllinger så vidt muligt sker fra avlsfugle, der har været udsat for naturlig selektion, og hvor danske fugle prioriteres.

§10, stk. 8

Regulering af vildt. Det er en ejendoms ejer eller bruger, som beslutter om der skal reguleres på ejendommen også selv om jagten er udlejet. Lodsejer eller bruger kan bemyndige andre til at foretage reguleringen. Det kan f.eks. være jagtlejere men det kan også være andre personer med et gyldigt jagttegn.

For at undgå konflikter, vil det være relevant at forventningsafstemme mellem udlejer og lejer, hvordan regulering af f.eks. gæs eller hjortevildt gribes an. Forventningsafstemningen skal afklare hvem lodsejeren påtænker at bemyndige til at udføre reguleringsopgaver og under hvilke omstændigheder en eventuel bemyndigelse af en jagtlejer forsvinder og gives til en anden.

På forhånd vil det også være hensigtsmæssigt at have afklaret, om der kan blive tale om reduktion i jagtlejen, hvis regulering eller bortskræmning af gæs eller hjortevildt som laver markskader, vil påvirke jagtlejers jagtmuligheder.

Hvis der udlægges aflastningsarealer til f.eks. gæs, bør man sørge for at aftale hvilke jagtlige aktiviteter der må være på disse arealer eller om der ikke må drives jagt på arealet og om det i så fald skal medføre en reduktion i jagtlejen.

§11

Hjortevildt er en samlebetegnelse for rå-, sika-, då- og kronvildt. Disse arter har jagtlig stor værdi, men har også en ikke ubetydelig omkostningsside i jordbruget. Omkostninger opstår i form af bid på opvækst og afgrøder, tråd i afgrøder og barkskrælning på etablerede bevoksninger.

Råvildtet lever isoleret i homeranges på 10-50 ha alt afhængig af bestandstæthed. De større vildtarter lever socialt sammen i rudler. Disse rudler kan blive meget store (>100 individer). De større vildtarter har en mere vagabonderende adfærd, og den årlige homerange for voksne hundyr og deres kalve ligger i størrelsesordenen 500-1000ha. For hjortene er det årlige homerange større og med en betydelig årstidsvariation.

Som lodsejer kan man således betragte råvildtet som en ressource der er rimeligt ejendomsbundet, hvorimod det større hjortevildt optræder i bestandene som deles mellem adskillige naboer. Som udlejer bør du være bevidst om: 1) at jagtens afskydning af bestandene har direkte betydning for bestandenes fremadrettede størrelse OG sammensætning og 2) at jagtens forstyrrelse har direkte betydning for bestandenes adfærd OG dermed skadesomfang.

Som udlejer bør du derfor sikre dig at jægerens afskydning er med til at forme bestandene på en langsigtet bæredygtig måde. Du bør derfor betinge dig at afskydningen af bukke og hjorte står i rimeligt forhold til afskydningen af råer og lam / hundyr og kalve. En bæredygtig afskydning sikrer at afskydningen af handyr ikke overstiger afskydningen af hundyr, samt at afskydningen af voksne dyr ikke overstiger afskydningen af helt unge dyr (etårs dyr og lam/kalve).

§12 stk. 1

Færdsel på arealet er selvfølgelig tilladt lejer og dennes jagtgæster, al anden færdsel kan kun tillades af udlejer, hvilket vil sige at lejer ikke er bemyndiget til at give tredjemand færdselstilladelse ud over det der er tilladt i henhold til naturbeskyttelsesloven. Færdsel i afgrøder kan godt give problemer hvis det ikke er afklaret på forhånd, her tænkes bl.a. på kørsel inden høst ud til en remise med en udsætning. Transport af fugle, foder, vand og grej er ofte umuligt uden en eller anden form for køretøj, og en aftalt adgangsvej.

§16 stk. 1

Særlige aftaler kan også indeholde beskæring af træer og buske, det kan f.eks. være rydde et skudfelt omkring rævegrave, skydespor ved tårne og stiger, rydning i forbindelse med udsætningssteder, rydning af bevoksning omkring vandhuller for bedre ud- og indflyvning m.v. Både mængde, tidspunkt og steder bør præciseres, eventuelt via en skriftlig aftale fra gang til gang.

Ligeledes skal brugen af pesticider præciseres, da der f.eks. i forbindelse med udsætningspladser ofte anvendes elhegn til at skræmme rovvildt, og her er der behov for ingen eller meget lav vegetation for at forhindre strømefledning. Nogle steder kan der også være behov for lysåbne arealer uden vegetation. Afhængig af aftaler om nye vildtplantninger kan der også være behov for en kemisk/maskinel ukrudtsbekæmpelse i disse.